

Böngészés a múltban

Konzervatív vagy radikális ráksebészet? Emlékezés Bugyi Istvánnal való találkozásomra

VESZELOVSZKY IVÁN DR.

Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály, Csongrád Megyei Önkormányzat Területi Kórház, Szentes

Több mint 20 év telt el azóta, hogy először találkoztam – mint fiatal osztályvezető főorvos – Bugyi tanárral a szobájában. Engem akkor neveztek ki, ő már nyugdíjba vonult. Operált és időnként még írogatott is. Az ódon hangulatú szobájában hatalmas falóra, bronzcsillár, több írógép és egy olyan műtősszék, melynek ülőkéje kerékpárülés volt. Kávét szüresölgettünk. Ő az elmaradhatatlan félbevágott cigarettáját szívogatta.

Érdeklődött, hogy érzem magam új munkahelyemen, abban a kórházban, ahol ő az életét élte le. Kérdezte, hogy miket operáltam előző munkahelyemen és itt? Mik a terveim? Büszkén adtam elő, hogy milyen méhnyak-, méhtest- és petefészekrákos betegeket operáltam már itt Szentesen is, és hogy a betegek szépen gyógyultak. Szóba került a sugárkezelés, valamint a citosztatikus terápia előnye és hátránya, szükségessége vagy netán felesleges volta. Hagyott beszélni, majd lakonikus rövidegességgel megjegyezte: „Tudod, a carcinoma kezelése, műtéti gyógyítása háládatlan feladat”. Kissé furcsának találtam ezt a véleményét, de azóta többször eszembe jutottak szavai, főleg akkor, amikor recidivált esetekkel találkoztam. Ebben is igaza volt. Meg azokban a megjegyzéseiben, amivel felkérésemre stilszertanilag kijavította disszertációm, annak ellenére hogy a téma, a perinatológia tőle nyilvánvalóan távol állt. Egy helyen azt írtam, hogy az újszülött exitált. Hatalmas piros felkiáltójellel hívta fel a figyelmemet, hogy az ember, az újszülött nem exitál, hanem meghal.

És leginkább abban a polemizálásban volt és van igaza, amikor az Orvosi Hetilapban 1976-ban megjelentette nem kis visszhangot kiváltó cikkét „Az emlőrák konzervatív műtéte” címmel (1). Dolgozatában kifogásolható statisztikai adatokkal (kevés esetszám, stádiumbeosztás mellőzése) azt igyekezett

bizonyítani, hogy a radikális emlőműtétek nem vezetnek hosszú távon jobb eredményekhez, mint az úgynevezett konzervatív műtétek: egyszerű excisio, amputatio simplex, quadractomia stb. Ez húsz évvel ezelőtt merész és szokatlan állásfoglalásnak tűnt, hiszen számos szerkesztőhöz írt hozzá szólásban jónévű sebészek sorai is ezt sugallták (2–5). Bugyi István idézi neves patológusunk, *Kálló Antal* aforizmáját, ami az onkológiai sebészet mai dilemmája is: „Rák esetében, ahol a kevés nem elég, ott a sok is kevés.”

Az onkológiai sebészet lassan több évszázada küzd a rák ellen. Hol a konzervatív, időnként a radikális vagy szuperradikális műtétekben véli a megoldás kulcsát. A mai rákellenes arzenál, a sebészeti felfogások különbözősége, az irradiatio, a citosztatikumok egyre újabb és agresszívabb alkalmazása azonban azt igazolja, hogy még mindig csak az útkeresés valamelyik stádiumát járjuk. Tökéletes megoldás még nincs. És ahogy az emlőrák konzervatív műtéteinek is eljött az ideje, amint azt Bugyi dr. le merte írni 50 esete kapcsán, el fog érkezeni az is, amit cikkében körvonalazott: „A sok próbálgatás, csalódás, kiútkeresés mind arra vall, hogy a végleges győzelem sem a sebész késétől, sem a röntgensugártól, hanem sejtsztruktúra molekuláris szerkezetéig hatoló biokémiai kutatások eredményezte új fegyverek, specifikusan ható orvosszerek bevetésétől várható.” Legyen Bugyi Istvánnak ebben is igaza!

IRODALOM

1. Bugyi I., Tóth Cs. Az emlőrák konzervatív műtéte. *Orv Hetil* 1976; 117:763–766.
2. Takács L. Néhány megjegyzés Bugyi I. dr. és Tóth Cs. dr. „Az emlőrák konzervatív műtéte” című közleményéhez. *Orv Hetil* 1976; 117:2639.
3. Baradnay Gy. Reflexiók Bugyi István dr. és Tóth Csaba dr. az emlőrák konzervatív műtétjéről írott cikkéhez. *Orv Hetil* 1976; 117:2639.
4. Gergely M. Hozzászólás Bugyi I. dr. és Tóth Cs. dr. cikkéhez. *Orv Hetil* 1976; 117:2640.
5. Póka L. Hozzászólás Bugyi I. dr. és Tóth Cs. dr. cikkéhez. *Orv Hetil* 1976; 117:2641.

Levelezési cím:

Dr. Veszelszky Iván
Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály
Csongrád Megyei Önkormányzat Területi Kórház
6601 Szentes, Pf. 60.
Telefon (36 63) 313 244 Fax (36 63) 313 972